OMUL NOU – MAREA ŞI FRUMOASA CREAŢIE A VIEŢII NOASTRE NOI

OMUL CARE-ŞI DEPĂŞEŞTE PROPRIA-I CONDIŢIE

Valea Amaradiei, plină de sonde.

Un maistru sondor, la o sondă de cercetare, recomandat ca fiind cel mai bun în meserie, om dintr-o bucată, cunoscînd în amănunţime pămîntul şi năvurile lui, ca să ne exprimăm aşa, pe o verticală, spre centrul pămîntului, de kilometri şi kilometri. Tovarăşii lui de muncă fac tot ce pot să-i semene, pentru că, pentru ei, el reprezintă ceea ce numim cu toţii Omul Nou. Din foarte multe privinţe. Specialiştii în petrol şi în geologia petrolului din schela respectivă se referă la opinia lui profesională ca la un tratat academic. L-am cunoscut, i-am strîns mîna, i-am ascultat părerile despre cum se formează un om de-a lungul unei vieţi întregi, în faţa căruia îşi scot toţi pălăria. Am aflat, cu acest prilej, că a pornit-o în viaţă măturînd străzile, la Constanţa !

CEI CARE AU ORGOLIUL LUPTĂTORULUI PENTRU MAI BINE

Coboram, în pas alert, prin tunelul care ne ducea spre turbinele hidrocentralei subterane de la Lotru. Şi-mi povestea cum, tînăr inginer fiind, i se dăduse să proiecteze o hidrocentrală de mică putere — ca la început ! — pe un riu interior. I s-a spus de către tovarăşii de muncă mai virstnici : „Ia proiectul unei astfel de hidrocentrale aflate în funcţiune, copiază-l şi prezintă-l ! Va fi acceptat imediat. Nu te lega la cap cu un proiect nou !". El, însă, „s-a legat la cap". A cercetat mai multe hidrocentrale asemănătoare. Cei care le exploatau i-au mărturisit observaţiile lor. Şi el le-a avut în vedere la proiectare, eliminînd ceea ce se dovedise ineficient, realizînd o hidrocentrală cu costuri mai mici şi mult mai bine pusă la punct, privind partea tehnică. Numai că noul proiect s-a izbit de refuzul mascat al celor rutinaţi. Aceştia l-au împins de colo-colo, au cerut noi şi noi argumente, verificări, testări, reverificări, retestări. „Am pledat pînă am răguşit, am verificat şi răsverificat, cu toate că aveam negru pe alb, cifric, observaţiile celor din exploatare...". „De ce, totuşi, nu aţi luat proiectul vechi ? Într-adevăr, nu v-ar fi durut capul !". „Cum să-l iau ? — s-a mirat la culme. Era depăşit de timp, uzat moral, mai prost... Nu se poate ! A trebuit să lupt ! Fără luptă nu se poate, nu poţi face pasul spre mîine. Ce om aş fi fost eu dacă...".

ÎMPĂTIMIŢII PENTRU NOU

La Drobeta-Turnu Severin, într-o întreprindere de fabricat material rulant. Ne-a fost prezentat un muncitor-inventator. Un om obişnuit, la prima vedere. Ne-a primit vădit nemulţumit că-l întrerupem din lucru. Ne asculta întrebările doar cu o ureche, privind pe furiş spre piuliţele lui, părăsite pentru moment. Şi l-am întrebat atunci, de-a dreptul, ce e cu piuliţele acelea. Aşa ni se păreau, piuliţe ! „Chiar vă interesează ?" „Chiar !" „Lucrez la un fel de unealtă-agregat pentru rolutt capace la rezervoarele de ulei de la roţile vagoanelor de cale ferată ; unealta le va şi prelucra, strunjindu-le automat". „Şi cum v-a venit ideea pentru că unealta asta dă la o parte un întreg flux tehnologic, aşa ni s-a spus...". „Simplu ! Eu cînd merg pe stradă, sau cînd mă odihnesc, sau cînd mă duc la teatru, sau cînd fac orice altceva, gîndesc, în paralel, la ceva tehnic. Nu pot altfel, aşa sînt construit eu. Fac schiţe, vin cu ele, le discut în formaţia de lucru sau în colectivele de ingineri, discută şi ceilalţi cu mine, vin şi ei cu idei şi, dacă sînt bune, le accept şi apoi îmi spun — apucă-te de treabă, omule ! Acesta imi este datul !".

Da, acesta-i este datul ! Mereu să construiască ceva nou.

PRIVIND CU ÎNCREDERE ÎN VIITOR

Un interlocutor foarte tînăr. „Şef de echipaj" — cum ni se prezintă — al unui mare excavator-păşitor, unul dintre acele veritabile uzine păşitoare din exploatările de cărbune de la suprafaţă, de la Rovinari. Viaţa lui ? Drum în sus, fără ezitări. „Am terminat liceul, m-am calificat electrician, am fost primit în partid, mi s-a încredinţat uzina asta şi un plan important de extracţie de cărbune ; mă pregătesc să dau examen de admitere la Institutul de Mine de la Petroşani...". „Şi acum ?". „Acum ? Priviţi, descopertăm un nou zăcămînt. Aici, unde taie excavatorul, a fost ograda casei mele părinteşti. Aşa s-au întîmplat lucrurile, să-i dezvălui eu temeliile de cărbune. Ştiţi, e ca şi cum aş disloca trecutul meu, privind cu încredere în viitor".

Să acţionezi permanent pentru propria-ţi perfecţionare

— Întîlnind astfel de oameni, poţi spune cu certitudine că Omul Nou nu este un simplu proiect, e un Om real, e lîngă dumneata, lîngă mine, lîngă noi, îl întîlnim în munca noastră, ne surprinde prin puterea lui de a se depăşi pe sine — cum ni s-a înfăţişat, de pildă, sondorul de pe Valea Amaradiei, fost măturător de stradă, într-un alt timp istoric ; acţionează în viaţă cu năzuinţa de a realiza, pentru mîine, ceva mult mai bun, mai eficient decît a fost realizat pentru azi, ca acel tînăr inginer, care nu a pregetat „să se lege la cap", dînd viaţă unui proiect constructiv superior calitativ ; îşi concepe munca asemenea unui spaţiu în care mereu trebuie să creeze ceva nou, cum proceda muncitorul-inventator de la Drobeta-Turnu Severin, sau impunîndu-ni-se, prin puterea lui de sacrificiu, de renunţare chiar şi la ce reprezenta viaţa lui, pînă la un moment dat, construindu-şi nou prezent şi viitor, mai luminoase, cum se întîmplă lucrurile cu tînărul electrician de pe excavatorul de la Rovinari. Iată, tovarăşe **Nicolae Toma**, doar patru portrete de oameni care, socotim noi, merită tot respectul. Şirul lor este nesfîrşit, îi întîlnim în viaţă la tot pasul. Fără îndoială că şi dumneavoastră, în calitatea de maistru specialist, conducător al unei formaţii de constructori, aici, la Combinatul Chimic din Slobozia, aţi întîlnit, cunoaşteţi astfel de oameni. Vorbiţi-ne despre ei, ne interesează opinia dumneavoastră despre acest Om Nou, cum îl vedeţi, cum îl definiţi ?

— Opinia mea concordă cu a majorităţii : Omul Nou nu mai este un deziderat ! Acest om a dat viaţă la toate măreţele construcţii ale acestui timp de minunate ascensiuni spre piscuri mereu noi de progres şi civilizaţie. Vă amintiţi că, într-o anumită perioadă, oamenii de litere ne prezentau în cărţile lor un erou avînd un impresionant sumum de însuşiri excepţionale, un om ideal. Mă întrebam atunci dacă un astfel de om există...

— Şi ce răspuns aţi găsit ?

— Nu am găsit răspuns decît în viaţa mea de constructor. Şi nu omul ideal l-am întîlnit eu, ci pe cel real, alături de care construiam, prin 1965, de pildă, primele blocuri de locuinţe în Slobozia, concomitent cu moderna platformă industrială de aici. Eram puţini constructori. Veneau însă spre noi ţăranii şi fiii de ţărani din împrejurimi, îi calificam sudori, zidari, fierari-betonişti. Nu puteau fi numiţi oameni noi, dar începuseră să gîndească altfel, îşi puneau problema privind destinul lor, formarea lor ca muncitori, învăţau ce este aceea disciplină industrială de producţie, descopereau cît de aprinsă era setea lor de cunoaştere şi învăţau, învăţau. Da, după mine, om care am trăit alături de ei, i-am călăuzit în tainele meseriei, am frămîntat noroiul aceluiaşi şantier, am băut aceeaşi apă sălcie, limpezită cu piatră acră — pentru că asta era apa Slobozici de atunci — aceştia toţi începeau să devină oameni noi, îşi doreau altă condiţie umană, li se creaseră, prin lupta partidului, aceste condiţii, să devină oameni deosebiţi, să-şi pună în valoare calităţile, resursele de creaţie, capacitatea de autotransformare. Nu s-au speriat de noroaie — fie că erau simpli muncitori sau tehnicieni sau ingineri — au vrut să înveţe şi au învăţat cum se supune şi se modelează fierul şi piatra, au stat pe schele în vifor sau în arşiţă, nu au dat înapoi, nu au fugit de greutăţi, au ştiut să viseze un oraş şi o platformă industrială moderne şi le-au construit mai frumoase decît le apăruseră ele în visul lor de început...

— Sînteţi cam patetic...

— Patetic ? Acesta-i adevărul. Le-au construit mai frumoase, pentru că, iată, priviţi oraşul de acum. Are numai două decenii vîrstă şi, prin dotările lui, prin chipul lui este în întregime al acestui timp, şi nu al timpului trecut. Vă întreb : oamenii care l-au construit sînt oameni vechi, au putut să rămînă oameni vechi, cu gînduri şi deprinderi învechite, întorşi cu sufletul în trecut şi în acelaşi timp să crească, din mintea şi mîinile lor, cartiere întregi cu o arhitectură plină de fantezie, un combinat chimic sau fabrici, cum sînt cele de pe platformă, în care automatizarea şi electronizarea sînt realităţi obişnuite ?

— Poate fi ! Numai că, socotesc eu, toţi aceştia, în timpul petrecut, au devenit alţi oameni. Că şi-au însuşit meserii, că au devenit ingineri sau tehnicieni din simpli salahori, acesta este un fapt, dar că şi-au gîndit viitorul şi destinul aşa, şi nu altfel, şi că au durat, pentru urmaşii lor, posibilităţi nelimitate de afirmare este alt fapt, de o calitate superioară. Eu spun că sînt nişte luptători, acesta este caracterul lor, de luptători pentru o viaţă de condiţie superioară.

— Deci sînt toţi oameni noi ?

— Într-un fel, da ! Nu sînt toţi perfecţi, au şi defecte, mulţi chiar şi le recunosc, ceea ce, după mine, este lucru foarte mare. Sînt oameni vii, muncesc, gîndesc, sînt frămîntaţi de ceea ce se întîmplă în juru-le. Priviţi-i cum acţionează în toată ţara, cum muncesc, cum gîndesc! Întîmpinăm acum Congresul al XIV-lea, au fost adunările de partid, de dări de seamă şi alegeri. Majoritatea acestor oameni îşi exercită obsrvul dreptul de a-şi evalua cu nemulţumire munca, critică neîmplinirile, vin cu soluţii de muncă mai spornică, taie rău fără milă, îşi aleg în frunte oameni dinamici, pe cei mai buni dintre cei buni. Este şi asprime în atitudinea lor, şi noblete, aidoma scopului pentru împlinirea căruia îşi dăruiesc toată energia. Deci, după mine, Omul Nou este acela care acţionează permanent pentru perfecţionarea şi împlinirea sa şi a celor din preajma sa.

În pas cu noua istorie a ţării

— Urmărind în viaţă felul în care se construieşte şi se reconstruieşte omul în focul edificării noii societăţi, este limpede că Omul Nou, aşa cum ni-l reprezentăm noi, nu se naşte din neant şi nu poţi spune (şi să devii automat) : Vreau să fiu Om Nou ! Nu-ţi poţi însuşi, pur şi simplu, nişte calităţi de excepţie, acestea nu se pot transplanta din lumea conceptelor direct în complexul nostru moral, psihologic, atitudinal. Greşim dacă spunem că trăsăturile esenţiale ale unui om armonios constituit, pe care, în parte, le-am şi numit pe parcursul investigaţiei noastre, sînt, în fond, o sinteză istorică ? Ce opinie aveţi, tovarăşe **Ioan Huma** ? Vă solicităm şi în calitatea dumneavoastră de conferenţiar universitar la Institutul Politehnic din Iaşi.

— Nu greşiţi în părerea dumneavoastră, pentru că, pentru a se putea realiza practic, idealul omului armonios a trebuit să devină parte integrantă a unei mişcări istorice, reale, de transformare programatică a societăţii. Asumarea în cunoştinţă de cauză a proiectului social total a devenit, implicit, asumarea proiectului uman total : făurirea omului deplin, care se autopropune ca model valoric şi care, împlinindu-se existenţial într-un climat stimulant, restituie societăţii preaplinul creativ al fiinţei sale socializate. În esenţa sa umană, omul nou societăţi are a se defini ca factor conştient al istoriei. Încît abia în această condiţie se poate înfăptui unitatea sintetică a formării şi afirmării umane, a ideii omului armonios cu ideea omului activ, a Omului Nou. În cîmpul relaţiilor sociale, întruchiparea nemijlocită a acestei sinteze este democraţia socialistă. Fundată în egalitate, politic consfinţită, a posibilităţilor de formare şi afirmare a indivizilor, democraţia muncitorească revoluţionară este străină, prin natura sa, egalitarismului dogmatic. Oamenii cu adevărat egali nu sînt atomi indistincţi într-o masă amorfă, ci euri împliniţe civic şi spiritual, pentru care actul participării la creaţia colectivă este, dincolo de orice mimetism sau dedublare, nevoia cea mai adîncă, originară şi originală, a autodefinirii, a conştiinţei de sine, cristalizată prin muncă şi cultură. Fiinţa umană împlinită este aceea care, cum s-a afirmat, se manifestă ca un punct nodal al relaţiilor sociale. Democraţia se complineşte, aşadar, cu omul devenit personalitate, cu omul propriu-zis.

— În acest caz, putem spune că educarea socială în spiritul democraţiei şi participării se revendică unei culturi a democraţiei şi participării, care, ca atare, rezidă ea însăşi în amplul proces social al educaţiei omnilaterale a tuturor oamenilor muncii şi, implicit, al instruirii profesionale şi formării multilaterale a tinerei generaţii.

— Fără îndoială, aşa se prezintă lucrurile. Dar ceea ce a fost pînă la revoluţia socialistă mai mult un ideal decît un program — pentru că, se ştie, şcoala românească, de pildă, ca să ne referim la ea, s-a ocupat cu stăruinţă de modelarea generaţiilor succesive întru împlinirea umanistă generală — a putut deveni, îndeosebi o dată cu resurecţia valorilor naţionale, datorată Congresului al IX-lea al partidului, o preocupare statornică, ridicată la rangul unei practici sociale. Modelul românesc de învăţămînt, care datoreşte totul iniţiativelor tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi care cunoaşte dezvoltări şi succese de excepţie sub competenta şi generoasa îndrumare a tovarăşei academician doctor inginer Elena Ceauşescu, a valorizat tradiţiile umaniste ale culturii şi şcolii româneşti, punîndu-le în acord cu cuceririle ştiinţei şi învăţămîntului pe plan mondial. Educînd tineretul în spiritul muncii, al studiului, în conformitate cu exigenţele umanismului socialist şi ale responsabilităţii revoluţionare, şcoala românească de astăzi contribuie, cu mijloacele ei specifice, prin strategia integrării, la depăşirea opoziţiei dintre munca fizică şi cea intelectuală, dintre „cultura clasică" şi ştiinţă, dintre umanism şi tehnică. Se vădeşte, o dată mai mult, că idealul formării multilaterale a omului dobîndeşte un sens superior în măsura în care se regăseşte în acţiunea socialmente constructivă a fiecăruia. Ideea activă, munca şi creaţia fac din fiecare generaţie un agent dinamic al istoriei. De altfel, dialogul generaţiilor nu este fertil decît prin adaosul creativ de valori. Aşa cum sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu : **„Avem datoria să dezvoltăm şi să îmbogăţim permanent, cu noi şi noi creaţii, minunatul patrimoniu naţional — tezaur de gîndire înaintată, revoluţionară, care, prin conţinutul de idei şi mesajul profund umanist şi patriotic, reprezintă o contribuţie de seamă la mobilizarea întregului popor la edificarea noii orînduiri, la formarea şi educarea omului nou, înaintat, constructor conştient şi devotat al socialismului şi comunismului în România".**

Comuniştii, exemplul lor în acţiune

Sigur, se poate teoretiza mult pe tema generoasă a Omului Nou. Limbajul poate fi academic sau didactic, efortul de sinteză luminîndu-ne şi mai bine portretul omului activ, dinamic, al omului de idei vizînd viitorul prin tot ce întreprinde. Mai concret, în această privinţă a intervenit în cursul investigaţiei noastre tovarăşul **Gheorghe Popescu**, primar al comunei Glodeanu-Siliştea, din judeţul Buzău, comună distinsă cu înaltul titlu de „Erou al Muncii Socialiste", povestindu-ne o clipă de viaţă foarte semnificativă, credem noi, pentru tema de faţă. Ne arăta, în cîmp, nişte impunătoare canale de preluare a surplusului de apă de pe ogoare, canale realizate cu circa 15—16 ani în urmă, imediat după un ciclu de mari inundaţii. Privindu-le, ne închipuiam, cu glas tare, ce desfăşurare de forţe mecanice a trebuit întreprinsă pentru a realiza un proiect de îmbunătăţiri funciare cu totul deosebit, proiect care, astăzi, după cum ne informa gazda noastră, se va continua, armonios, cu un nou proiect de ample lucrări de irigaţii cuprinzînd suprafaţa arabilă a două judeţe. Inginerii de atunci — se dovedeşte astăzi — au gîndit bine despre viitor, l-au intuit exact.

— În privinţa forţelor mecanice cu care s-ar fi lucrat aici, vă înşelaţi profund — ne-a contrazis primarul. Cu lopata şi tîrnăcopul s-a lucrat.

— Şi, totuşi...

— Nu vă vine să credeţi ? Sigur, ar fi fost bine să fi avut la îndemînă, atunci, forţele mecanice, dar nu au fost. Amintiţi-vă că, în toată ţara, inundaţiile au fost atunci prezente. Nu noi fusesem cei mai afectaţi, aşa că... Aşa că trebuia să ne gîndim la propriile noastre forţe. A fost un grup de oameni în comună, comuniştii, care nu au obosit să-i convingă pe cetăţeni de necesitatea urgentă a acestor lucrări neapărat atunci şi nu cînd, peste ani, vom avea mijloace mecanice suficiente. Comuniştii au mobilizat oamenii la această acţiune, punînd ei, mai întîi, mîna pe cazmale şi tîrnăcoape, dînd exemplu. Nu peste tot au fost întîmpinaţi cu bunăvoinţă şi înţelegere, ni s-a închis şi uşa în nas, am fost înfruntaţi şi cu vehemenţă de cei leneşi sau de cei care încă nu vedeau cît de gravă era situaţia. Şi totuşi, începuse să crească la noi stufuf şi să se prăseacă pescărăuşii. A fost o muncă grea pentru cei care înţeleseseră mai repede de ce trebuiau construite canalele acestea, repede, temeinic. Noul învinge greu ! Nu am dat înapoi, am perseverat, am adus argumente. Argumentele au convins treptat, mobilizînd oamenii. Îmi spunea, zilele trecute, un cetăţean, unul dintre cei îndărătnici, de atunci, cu prilejul discuţiei despre viitoarele canale de irigaţii, care, topografic şi din punct de vedere constructiv, se sudează perfect cu cele construite de noi cu ani în urmă : „Mare dreptate au avut tovarăşii noştri care au iniţiat munca aceea grozavă de construcţie a canalelor de desecare. N-am fi avut astăzi recoltele-record, pe potriva cerinţelor noii revoluţii agrare, şi nici nu le-am fi putut gîndi pe cele în perspectivă. Îmi e şi ruşine de mine, de cei de atunci..." Omul m-a emoţionat. Eu şi uitasem că el combătuse aprig ideea aceea, fiind foarte preocupat de interesele lui strict personale. Parcă totul s-a petrecut în alt veac şi cu alt om, pentru că ei, cei de astăzi, se numără printre iniţiatorii unor acţiuni în care ideea de muncă unită, în colectiv, pentru împlinirea interesului obştesc, în primul rînd, nu suferă ştirbire. Ce vreau să spun, prezentînd acest fapt ? Vreau să atrag atenţia că Omul Nou nu se naşte dintr-o dată şi din nimic, că apariţia lui în cîmpul vieţii este un proces nu de puţine ori contradictoriu, că nu există o schemă după care se proiectează oameni noi, ci că ei apar, se manifestă în momentul în care înţelegerea acţiunii de impunere şi promovare a noului este desăvîrşită. La formarea acestei înţelegeri concură o mulţime de factori nu rareori de factură conflictuală chiar în interiorul conştiinţei omului. Dar ce frumoasă este biruinţa, cînd omul biruie în el însuşi inerţiile, comoditătile, îngustimea de spirit, individualismul...

Mereu în spirit revoluţionar

Spusele convorbitorului nostru ne-au reamintit însă, atunci cînd au relevat şi aspectul contradictoriu al acestui delicat proces de formare a Omului Nou, şi un caz de regres, posibil şi el în viaţă. Cu ani în urmă am cunoscut, la o mare întreprindere bucureşteană, un maistru extrem de activ pe plan profesional şi, îndeosebi, pe plan social-politic. Acesta pleda energic pentru orice acţiune nouă, o sprijinea, era dinamic, spirit critic, acerb, nu se sfia să se ia de piept chiar şi cu miniştrii. Era iubit şi respectat de toată lumea, el era recomandat, mai întîi, să dea interviuri ziariştilor, era mereu scos în faţă, prezentat ca fiind cel mai reprezentativ om al uzinei, al timpului său. Era ofensiv, bine pregătit, neîmpăcat cu indisciplina, spărgător de norme — cum se spunea pe atunci — cu un verb care electriza oamenii. L-am regăsit, tîrziu, încoace, tot „ofensiv", dar de pe poziţii strict personale, incomod chiar şi pentru el însuşi prin revendicările unor merite trecute. Era penibil, mai ales că apela la acele merite, reale la timpul lor, dar care, invocate acum, arătau limpede ce scurt circuit în fapte de merit s-a produs în viaţa lui la un moment dat. Nu şi-a fortificat, deci, prin fapte pe măsură, strălucita reputaţie de odinioară, nu a fortificat-o continuu pentru că a socotit-o suficientă pentru atingerea unor scopuri personale foarte egoiste. Orgoliu, demagogie ! Îşi gîndise acea reputaţie şi şi-o construise cu gînd ascuns. „La un moment dat — ne spunea unul dintre tovarăşii săi de muncă — ne-am trezit fără el în prima linie. Avea numai o prezenţă verbală, stridentă, cu note false, vădind vanităţi nesatisfăcute. Parcă au secat izvoarele în el. Sigur, pierzi, cu trecerea vremii, forţa fizică, dar acumulezi ascuţime de spirit, luciditate, capacitate de pătrundere în esenţa lucrurilor, experienţă. Omul descoperă în el energii infinite şi, dacă le uneşte cu energiile şi entuziasmul tinerilor — cum spune secretarul general al partidului undeva — pot fi învinşi munţii" ! Da, era un om care se pierduse în acţiuni mărunte, în contratimp cu scopurile generale, părăsind prima linie, unde se caută şi se impune neobosit noul.

Iată deci şi posibilitatea contrarie, atunci cînd se optează pentru satisfacerea cu precădere a interesului îngust, personal.

— Acestea mi se par a fi cazuri rare — ne-a replicat maistrul **Florea Răboj**, de la Întreprinderea de Rulmenţi din Alexandria, căruia i-am depănat povestea. Sigur, se poate întîmpla şi aşa ceva. Dar este foarte greu să-şi pună cineva doar masca de om nou şi să nu fie descoperit. Ceea ce s-a şi întîmplat, după cum spuneţi. Cineva poate să înşele o vreme colectivul de muncă, dar nu la infinit.

— Ne interesează opinia dumneavoastră despre acest Om Nou, cum îl vedeţi, cum acţionează el în atelierul pe care-l conduceţi în secţia de rectificare a întreprinderii ?

— Îmi este greu să teoretizez. De aceea voi înfăţişa care este situaţia de fapt la noi în atelier, unde, socotesc eu, mulţi dintre comuniştii de aici pot fi socotiţi oameni cu totul deosebiţi. În acest atelier lucrează peste 70 de muncitori, din care mai mult de jumătate sînt tineri. Este aproape firesc ca un tînăr, în primul sau chiar în primii ani de meserie, să întîmpine unele dificultăţi. Pentru că, se ştie, unul e talentat, altul nu are nici măcar tragere de inimă. Şi la noi nu-i chiar aşa de uşor. Aici se rectifică inele de rulmenţi de maşini de mare complexitate şi înaltă tehnicitate. Obţinerea unor produse cu înalţi parametri tehnici şi de calitate implică competenţă, precizie de ordinul micronilor. Numai experienţa muncitorilor cu vechime, a comuniştilor aflaţi tot timpul în prima linie pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor lor profesionale şi de oameni conştienţi de menirea lor educativă, îi poate face pe tineri, dacă se poate spune aşa, să-şi ia zborul. O vorbă în stare să ajute, un gest, un sfat, o demonstraţie practică, toate au o importanţă deosebită pentru cel aflat la începutul meseriei. La noi, prin grija biroului organizaţiei de bază, echipele de lucru au fost astfel alcătuite încît să ai de la cine învăţa, de la cine solicita ajutor, al cărui exemplu să-l urmezi. Tot atît de adevărat este că apar şi alte situaţii. Un tînăr, de pildă, a venit la noi de aproape doi ani, mutat disciplinar din alt atelier al întreprinderii. La început credeam că nu vom reuşi să-l aducem pe calea cea bună. Lipsea nemotivat sau întîrzia de la muncă, iar cînd ajungea la fabrică de multe ori nu-şi realiza normele zilnice. L-am luat în grijă, cum se spune, urmărindu-i activitatea de zi cu zi. Am stat de vorbă cu el între patru ochi, cunoscîndu-i mai bine problemele şi gîndurile, chiar şi viaţa din afara întreprinderii, dar am discutat şi în colectivul nostru, arătîndu-i argumentat, deschis, unde a greşit şi ce aşteptam de la el. Cu timpul s-a schimbat, a devenit un alt om şi cred eu că, în acest caz, cei din jurul lui, colectivul muncitoresc, în ansamblu, i-au făurit respectul şi dragostea de muncă.

— Bine, dar acesta este un caz obişnuit în viaţă, el se referă mai mult la ceea ce am numi, cam didactic, e drept, funcţia educativ-formativă a colectivului. Problema Omului Nou...

— Daţi-mi voie să vă contrazic. Omul Nou, cum ziceaţi şi dumneavoastră la un moment dat, nu este o abstracţie. După opinia mea, el începe să facă primii paşi o dată cu intrarea în şcoală, apoi în fabrică, pe ogoare, în laboratoare, deci atunci cînd începe să producă pentru societate, formîndu-se, în acelaşi timp, pe sine însuşi ca om, ca profesionist. Aici e locul de formare, de creştere a Omului Nou, cred eu ; nu sînt situaţii de excepţie la tot pasul pentru formarea, pentru realizarea lui, ci el îşi face simţită prezenţa tot timpul în muncă, acolo unde este nevoie de o soluţie mai bună pentru a îndeplini mai repede şi mai bine planul, acolo unde oamenii descoperă în atitudinea unui tovarăş de muncă exemplul cel mai potrivit pentru a împinge lucrurile înainte, şi aşa mai departe. Îngăduiţi-mi o comparaţie — o iau din domeniul filozofiei — care, ca orice comparaţie, s-ar putea să nu fie perfectă, dar are, zic eu, calitatea de a fi sugestivă : Omul Nou este asemenea adevărului relativ, în general, care, prin însumare, tinde spre adevărul absolut. Tindem, deci, spre omul ideal, lucrăm în sensul acesta. Sigur, mereu va mai fi ceva de adăugat, de perfecţionat şi integrat ca să atingem acest pisc minunat. Merită însă să depunem toate eforturile pentru realizarea acestei construcţii umane, posibilă doar în societatea noastră socialistă şi nicidecum în altă orînduire socială.

Dionisie ŞINCAN

Ilustraţie : **Sandu CRISTIAN**